

vsebujejo do 3% nikotina. V novejšem času so pa vzgojili rastline, ki imajo 15% nikotina. Take uporabljajo za pridobivanje tobačnega izvlečka. Čisti nikotin je zelo hud strup in že petnajstina grama bi usmrtila človeka. Marsikdo se bo potem zamislil in povprašal bo začudeno, zakaj na ta način že ena sama cigareta ne ubije človeka. Tudi to razložim. V telo prihaja le majhna količina nikotina, ker večji del nikotina zgori v žarišču cigarete, del se z dimom izgubi v zrak, nekaj ga ostane v sami cigareti in se z ostankom odvrže. Oni del nikotina, ki smo ga vdihali, pa deloma zopet izdihamo, kar vsak opazi, ko gleda kadilca. Največ nikotina ostane v cigaretnih ostankih. Kdor kadi skozi nos, vdiha 6 do 8 krat več nikotina kot običajno, prav tako tisti, ki prav hitro kadi.

Najbolj škodljive so cigarete, nato smotke in žvečenje, najmanj pa pipe, posebno take, ki imajo dolge ustnike. Turške vodne pipe ne propuščajo skoraj nič nikotina, ker se nikotin raztopi v vodi.

Kajenje škoduje posebno mladim ljudem. Nikotin povzroča razne bolezni, kakor nosni, žrelni in jabolčni katar, bljuvanje, nespečnost, poslabšanje vida, zlasti pa nagnjenost k jetiki. Pri večjih količinah nastopi smrt. Tako je med svetovno vojno pojedel neki vojak 25 gramov cigaretnega tobaka. Umrl je po 12 urah. Neki kadilec je umrl, ker je v 24 urah brez vsakega zauživanja hrane pokadil 40 cigaret in 24 cigar. Za goloba zadostuje kapljica nikotina, da pogine, za psa dve kaplji. Konji in goveda poginejo, če pojedjo 300 do 500 gramov tobačnih listov, zato morajo nanje posebno paziti v krajih, kjer sade tobak. Prav tako težko obole živali, ki jih mažejo s tobačnim izvlečkom proti raznemu mrčesu. Nikotin pronica skozi znojnice in lojnice v telo. Neki kmet je namazal svoje tri krave s tobačnim izvlečkom proti ušem. Vse tri krave so mu poginile četrtr ure potem, ko jih je namazal. Tudi čebele se izogibajo tobakovega dima, kar dobro vedo čebelarji. Isto ste gotovo že opazili pri psu in mački.

Vse to so škodljive posledice nikotina. Vendar se ta tudi uporablja kot tobakov izvleček v sadjarstvu, kjer z njim uničujemo razne vrste uši.

Tobak je poučen zgled, kako človek tudi popolnoma nekoristne in celo sebi škodljive razvade v svoji nespameti pospešuje. Vsako leto izpuhte milijoni težko prisluženega denarja v zrak, ne da bi imel človek od tega kakšne koristi. Zato ima država pravico, da ga je vzela v svoj monopol. Kdor hoče kaditi, ta naj tudi plača.

I. V.

Oderuhova pomoč

Oderuh je šel po cesti in s povešeno glavo premišljeval in računal, kdo mu je kaj dolžan. Pred njim je korakal starček s palico in pohiteval, da bi prišel pred mrakom v bližnjo vas. Ob blatnem cestnem robu mu spodrsne in starček pade v blatni cestni jarek, iz katerega ne more zlepa zlesti. Tedaj poprosi mimo prihajajočega oderuha: »Človek božji, pomagajte mi iz jarka, dajte mi roko!« Oderuh obstane, zamišljeno pogleda starčka in njegovo iztegnjeno roko ter pravi: »Roko da bi vam dal? Ne bo nič iz tega, še nikoli nisem nikomur ničesar dal. Veste, roke vam ne dam kar tako, pač pa vam jo dam na posodo.«